

Anonimizirana različica

Prevod

C-247/23 - 1

Zadeva C-247/23 [Deldits] ¹

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

18. april 2023

Predložitveno sodišče:

Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti, Madžarska)

Datum predložitvene odločbe:

29. marec 2023

Tožeča stranka:

VP

Tožena stranka:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (nacionalni generalni direktorat policije za tujce)

Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti, Madžarska)

[...] (ni prevedeno)

Tožeča stranka: VP ([...] (ni prevedeno) Budimpešta (Madžarska) [...] (ni prevedeno))

[...] (ni prevedeno)

Tožena stranka: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (nacionalni generalni direktorat policije za tujce) ([...] (ni prevedeno) Budimpešta (Madžarska) [...] (ni prevedeno))

¹ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

[...] (ni prevedeno)

Predmet spora: tožba v upravnem sporu v zvezi z vodenjem azilnega registra

SKLEP

Predložitveno sodišče začenja postopek za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču Evropske unije v zvezi z razlago člena 16 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju: SUVP).

Predložitveno sodišče Sodišču postavlja ta vprašanja za predhodno odločanje:

1. Ali je treba člen 16 SUVP razlagati tako, da mora organ, ki je v skladu z nacionalnim pravom pristojen za registre, v zvezi z uveljavljanjem pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, popraviti osebni podatek v zvezi s spolom, ki ga je vpisal organ, če se je ta podatek spremenil po njegovem vpisu v register in zato ni v skladu z načelom točnosti iz člena 5(1)(d) SUVP?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 16 SUVP razlagati tako, da mora oseba, ki zahteva popravek podatka o svojem spolu, predložiti dokaze v podporo svoji zahtevi za popravek?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 16 SUVP razlagati tako, da mora stranka, ki zahteva popravek, dokazati, da je opravila operacijo spremembe spola?

[...] (ni prevedeno) [navedbe v zvezi z nacionalnim postopkom]

Utemeljitev

- 1 To upravno sodišče, ki odloča o zadevi v zvezi z vodenjem azilnega registra, Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) na podlagi člena 267 PDEU prosi za razlago prava prava Unije, potrebnih za rešitev spora o glavni stvari.

Predmet spora in upoštevana dejstva

- 2 Tožeča stranka je oseba z iranskim državljanstvom, ki ji je bil na Madžarskem leta 2014 priznan status begunca. V okviru tega postopka je kot razlog za beg navedla svoj položaj transseksualne osebe, potrdila psihiatričnih in ginekoloških strokovnjakov, ki jih je predložila, pa so potrjevala transseksualno identiteto tožeče stranke, ki se je rodila kot ženska. Po priznanju statusa begunca je bila tožeča stranka vpisana v azilni register kot oseba ženskega spola.

- 3 Predložitveno sodišče navaja, da je namen azilnega registra prikazati identifikacijske podatke fizičnih oseb (vključno z njihovim spolom), ki jim je bil priznan status begunca, in da organ, pristojen za odločanje o azilu, te podatke obdeluje do 25 let po morebitnem prenehanju navedenega priznanja.
- 4 Tožeča stranka je leta 2022 pri toženi stranki na podlagi člena 16 SUVVP vložila zahtevo za popravek spola, navedenega v azilnem registru, tako da bi se ga spremenilo v moškega, in da bi se spremenilo njeno ime. V okviru postopka je predložila potrdila zdravstvenih strokovnjakov, ki jih je predstavila že pred tem. Tožena stranka je zahtevo zavrnila z odločbo z dne 11. oktobra 2022 [...] (ni prevedeno). Glede na obrazložitev te odločbe tožeča stranka ni dokazala, da je opravila operacijo spremembe spola, predloženi dokumenti pa so potrjevali le transseksualnost, in ne tega, da je prišlo do spremembe spola.
- 5 Tožeča stranka v tožbi v upravnem sporu predložitvenemu sodišču predlaga, naj navedeno odločbo razglasi za nično. Trdi, da na pojmovni ravni transseksualnost pomeni spremembo spola, predložena zdravniška dokumentacija pa naj bi potrjevala, da je prišlo do nove določitve spola. Tožeča stranka se opira na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP), zlasti na sodbi, izdani v zadevah A. P., Garçon in Nicot proti Franciji (pritožbe št. 79885/12, 52471/13 in 52596/13) in S. V. proti Italiji (pritožba št. 55216/08), ter trdi, da za novo določitev spola ni potrebna operacija. Poudarja, da se identificira kot moški; da je glede na mnenja zdravnikov njen videz moški, v njih pa ji je bila postavljena diagnoza s kodo F64.0 Mednarodne klasifikacije bolezni, ki ustreza transseksualizmu.
- 6 Tožena stranka predlaga, naj se tožba v upravnem sporu zavrne, ker tožeča stranka ni predložila nobene javne listine ali zdravniškega dokumenta, ki bi potrjeval spremembo spola.

Obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe in trditve strank

- 7 Predložitveno sodišče meni, da je za izdajo sodbe potrebna razlaga člena 16 SUVVP.
- 8 Tožeča stranka meni, da ji je treba omogočiti možnost „popravka“. V okviru postopka naj od tistih, ki vložijo zahtevo na podlagi člena 16 SUVVP, ne bi bilo mogoče zahtevati pretiranega dokaznega bremena in zlasti potrditve, da je prišlo do zdravniškega posega za novo določitev spola. Taka zahteva naj bi bila v nasprotju s sodno prakso ESČP in kršila naj bi člen 1 (pravica do človekovega dostojanstva), člen 3 (pravica do telesne in duševne celovitosti) in člen 7 (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, prav tako pa naj ne bi spoštovala načela enakovrednosti na področju varstva temeljnih pravic, določenega v členu 52(3) Listine. Tožeča stranka poudarja, da v različnih državah članicah (Švedska, Danska, Malta, Irska, Belgija, Grčija in Portugalska) pravno priznanje spola temelji na izjavi transseksualne osebe.

- 9 Po mnenju tožene stranke tožeča stranka ni v celoti ravnala v skladu s pozivom k odpravi opustitve, saj ni predložila nobene javne listine ali zdravniškega dokumenta, ki bi potrjeval spremembo spola.

Upoštevne zakonodajne določbe

- 10 Člen 16 SUVP:

„Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico doseči, da upravljavec brez nepotrebnega odlašanja popravi netočne osebne podatke v zvezi z njim. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima ob upoštevanju namenov obdelave, pravico do dopolnitve nepopolnih osebnih podatkov, vključno s predložitvijo dopolnilne izjave.“

- 11 Člen 81 menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (zakon št. LXXX iz leta 2007 o pravici do azila) (v nadaljevanju: zakon o pravici do azila)

„Organ, pristojen za odločanje o azilu, v ustreznem registru obdeluje osebne podatke beguncev, upravičencev do subsidiarne zaščite, upravičencev do statusa sprejetega prosilca („befogadott“), upravičencev dočasne zaščite („menedékes“) ter prosilcev za mednarodno zaščito in oseb, za katere velja dublinski postopek, (v nadaljevanju skupaj: osebe, za katere velja ta zakon) podatke v zvezi z njihovim prebivališčem in pomočjo ter podporami, do katerih so upravičeni, in njihovih naknadnih sprememb, da bi:

- (a) se preverilo, ali imajo status beguncev, upravičencev do subsidiarne zaščite, upravičencev dočasne zaščite ali upravičencev do statusa sprejetega prosilca, ter zagotovilo, da so upravičeni do pravic, ki izhajajo iz tega statusa;
- (b) se preverilo, ali imajo pravico do pomoči in podpor, ki so določene v tem zakonu in drugih predpisih;
- (c) se jih identificiralo;
- (d) se preprečilo podvajanje postopkov in
- (e) se ugotovilo, ali je bila prošnja vložena večkrat.“

- 12 Člen 82(f) zakona o pravici do azila

„Za namene tega poglavja se za identifikacijske podatke fizičnih oseb štejejo naslednji podatki o osebah, za katere velja ta zakon:

[...]

- (f) spol;“

13 Člen 83(1)(a) zakona o pravici do azila

„Azilni register vsebuje naslednje podatke o osebah, za katere velja ta zakon:

(a) identifikacijske podatke fizičnih oseb;“

14 Člen 83/A(5) zakona o pravici do azila

„Organ, pristojen za odločanje o azilu, mora po uradni dolžnosti izbrisati vnose, ki so v nasprotju s predpisi, popraviti nepravilnosti in dopolniti izpuščene vnose v uradni register, ki ga vodi.“

Obrazložitev utemeljitve vprašanj za predhodno odločanje

15 Glede na navedeno je očitno potrebno začeti postopek predhodnega odločanja, da se pojasni, pod katerimi pogoji se posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, prizna pravica do popravka, določena v členu 16 SUVP, v zvezi v vpisanim podatkom glede njegovega spola.

16 Vprašanja za predhodno odločanje, predložena Sodišču, so upoštevna, ker čeprav madžarski zakon, ki se uporablja, to je zakon o pravici do azila, na splošno vsebuje določbe o obdelavi sprememb vpisanih podatkov in o popravku napačnih vnosov, ta predpis ne ureja niti postopka niti pogojev v zvezi s spremembo spola in posledično spremembo osebnega imena, na katere se nanaša obravnavana zadeva. Alkotmánybíróság (ustavno sodišče, Madžarska) je v sodbi 6/2018 z dne 27. junija 2018 ugotovilo obstoj neustavnega položaja zaradi opustitve, s katerim sta kršena člena II (nedotakljivost človekovega dostojanstva) in XV(2) (prepoved diskriminacije) Magyarország Alaptörvény (madžarski temeljni zakon) in do katerega je prišlo, ker zakonodajalec ni uredil postopka spremembe spola in imena oseb, ki nimajo madžarskega državljanstva in zakonito prebivajo [na Madžarskem], medtem ko je ta možnost na voljo madžarskim državljanom. Alkotmánybíróság (ustavno sodišče) je madžarsko državno skupščino pozvalo, naj svojo zakonodajno funkcijo izpolni najpozneje do 31. decembra 2018. Tudi ESČP je v svoji sodbi z dne 16. julija 2020 v zadevi Rana proti Madžarski (pritožba št. 40888/17) razsodilo, da je bil kršen člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah, ker Madžarska osebi, ki ji je bil priznan status begunca, ni omogočila dostopa do postopka za zakonito priznanje spolne pripadnosti. Kljub navedenim sodnim odločbam madžarska zakonodaja do zdaj še vedno ne vsebuje določb, potrebnih za izvedbo teh postopkov.

17 Predložitveno sodišče poudarja tudi, da po razglasitvi zgoraj navedene sodbe Alkotmánybíróság (ustavno sodišče) madžarski državljanji nimajo več na voljo možnosti, da bi se jim zakonito priznala sprememba spola, in da zato predložitveno sodišče ne more zapolniti zakonodajne praznine z analogno uporabo določb, ki bi veljale za madžarske državljanke. Tožeča stranka je tudi sama opozorila na neobstoje madžarskih predpisov in je zato tožbo v upravnem sporu oprla neposredno na člen 16 SUVP.

- 18 Glede na zgornje preudarke je treba za rešitev spora o glavni stvari ugotoviti, ali se lahko toženi stranki na podlagi člena 16 SUVVP kot pravilu prava Unije, ki se neposredno uporablja, naloži obveznost popravka podatka o spolu, ki je v njenem registru, in če je odgovor pritrdilen, kateri dokazi se lahko zahtevajo od osebe, ki zahteva popravek.

[...] (ni prevedeno) [navedba v zvezi z nacionalnim postopkom]

Budimpešta, 29. marca 2023.

[...] (ni prevedeno) [podpisi]

DELOVNI DOKUMENT